

Høringsnotat

12.02.16

Forslag til endrede retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune for bevillingsperioden fra 2016 – 2020. Retningslinjer for sanksjoner for samme perioden foreslås opphevet. Forskrift om salgstider for øl fra forretning Kristiansand kommune, Vest-Agder foreslås endret i tråd med endringer i alkoholloven knytte til salg i butikk på valgdagen m.m..

Høringsfrist 04.03.16

Det bes om at høringsuttalelser blir sendt til følgende e-post adresse:
kim.henrik.gronert@kristiansand.kommune.no

Kristiansand legger ut dette høringsnotatet fordi vi ønsker å "høre" hva berørte parter mener om forslagene. På bakgrunn av innkomne uttalelser vil det bli fremmet en sak for politikerne om hvordan skjenkepolitikken (retningslinjer m.m.) skal være de neste 4 årene.

Forslag til saksgang er foreløpig:	Helse- og sosialstyret	12.04.16
	Formannskapet	13.04.16
	Bystyret	20.04.16

Høringsinstanser

Eksterne høringsinstanser:

Agder politidistrikt v/Politimester, Kirsten Lindeberg, Serviceboks 514, 4605 Kristiansand
Næringsforeningen, v/Anita S. Dietrichsson, Adm. direktør, Postboks 269, 4663 Kristiansand
Kvadraturforeningen, v/Harald Andersen, Postboks 141, 4662 Kristiansand
Arbeidstilsynet, v/Jan Petter Løken, Postboks 4720, 7468 Trondheim
Kristiansand Hotell – og restauranteierforening, Kenneth Johannes Røynås, Kongensgate 69A, 4610 Kristiansand S

Medlemmer av kontrollutvalget for skjenkesaker (som ikke er politikere):

Meny - Ultra, Region Sør v/Edvin Pedersen, Sjølystveien 15, 4610 Kristiansand
NHO Agder – Kristiansand, v/Trond Madsen, Seniorrådgiver, Kjøita 6, 4630 Kristiansand.

Interne høringsinstanser:

Kristiansand kommune, Teknisk, v/Hallvard Auestad, Barn og unges representant;
Serviceboks 417, 4604 Kristiansand
Informasjons- og forebyggingsteamet, v/ Anne Wivestad og Benny Klokkervold, Serviceboks 417, 4604 Kristiansand
Helse- og sosialdirektørens stab, v/ Dagfinn Haarr, kommuneoverlege, Serviceboks 417, 4604 Kristiansand

Dokumentet sendes som e-post

Dokumentet legges også ut på hjemmesiden til Kristiansand kommune og personer som ønsker å gi sine kommentarer til denne høringen kan gjøre det ved å sende en e-post til oppgitte e-postadresse på forsiden.

Disposisjon

- I. Innledning
- II. Oversikt over aktuelle endringer og forslag til endringer
- III. Forslag til endringer i dagens retningslinjer tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune som skal gjelde for bevillingsperioden fra 2016 – 2020
- IV. Merknader til de enkelte endringsforslagene i forslaget til retningslinjer for perioden 2016 - 2020

I. Innledning

Rådmannen legger frem forslag til endrede retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune gjeldende for bystyreperioden 2015 – 2019 (bevillingsperioden fra 01.07.16 – 30.06.20). Det foreslås også at retningslinjer for sanksjoner oppheves.

Det foreslås i hovedsak å beholde retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand uendret, dog med de endringer som er nødvendige på grunn av endringer i aktuelle lover og forskrifter. I forkant av sist fornyelse ble det gjort en større gjennomgang av både alkoholpolitikken og retningslinjene. Erfaringene med dagens retningslinjer har vært gode og det er derfor grunn til å beholde hovedlinjene i disse også i den neste perioden der hvor gjeldene lovverk ikke er til hinder for dette.

For øvrig vises det til Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2015 - 2019, kapittel 4. Dette er et helt nytt og gjennomarbeidet dokument, som inneholder en god del policy utsagn som skal danne grunnlag for alkoholpolitikken i Kristiansand i denne perioden. Det ligger en link til dette dokumentet på siste siden av dette dokumentet.

II. Oversikt over aktuelle endringer og forslag til endringer

Endringer i alkoholloven § 1-6 (fireårsregelen)

Alkoholloven § 1-6 innebærer at kommunale salgs- og skjenkebevillinger faller bort når bevillingsperioden løper ut hvert fjerde år. Virksomhetene må derfor søke om ny bevilling for å kunne fortsette salgs- og skjenkevirksomheten. I Stortingets møte 04.12.15, ble Helse- og omsorgsdepartementets Prop. 141 L behandlet. Det ble vedtatt en endring i alkoholloven § 1-6 som innebærer at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke må løpet ut etter fire år. Det innføres en unntaksregel som gir kommunen mulighet til å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten krav om søknad om ny bevilling. En forutsetning for å fatte et slikt unntak, er at kommunen har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken etter kommunevalget. Endringen trer i kraft fra 1. januar 2016 slik at kommunene gis mulighet til selv å vurdere om det er behov for å gjennomføre en fornyelsesprosess før 30. juni 2016.

En endring av fireårsregelen vil kunne få betydning for Kristiansand kommunes organisering av arbeidet med salgs- og skjenkesaker. Blant annet er den fullstendige gjennomgangen av alle skjenkebevillinger hvert fjerde år et viktig moment i kommunens innsats mot useriøse aktører i bransjen. Hvis denne gjennomgang ikke skal finne sted systematisk hvert fjerde år, må det foretas en opprydding og lages et annet strukturert opplegg for å sikre seg at alle bevillingshavere blir vurdert og vandelssjekkert jevnlig.

Rådmannen mener at en bør skille mellom salgsbevillinger og skjenkebevillinger. Det vil være relativt uproblematisk å la salgsbevillinger løpe uten fornyelse, mens det er gode grunner til å beholde et opplegg hvor skjenkebevillinger skal fornyes hvert fjerde år.

Hovedargumentet for dette synspunktet, er at skjenkebransjen ikke er flinke nok til å meddele endringer i eierskap og rollene som daglig leder, styrer og stedfortreder. Det er en forutsetning for å holde useriøse aktører ute av bransjen, at kommunen til en hver tid er kjent med hvem som rent faktisk har de forskjellige rollene på et skjenkested. Virksomhetenes manglende oppfylging av plikten til å melde endringer gjør at Rådmannen ikke vil gå inn for en løsning som innebærer å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten krav om søknad om ny bevilling.

Rådmannen vil derfor foreslå at en beholder dagens ordning i forhold til håndteringen av de ulike bevillingene frem til utløpet av denne fireårsperioden. Fordi denne lovendringen kom så seint, har kommunen allerede bedt alle salgs- og skjenkestedene om å fremme en søknad om fornyelse. Det ble benyttet et nytt og sterkt forenklet søknadsskjema for de virksomheter som allerede har bevilling. Majoriteten av salgs- og skjenkesteder søkte om fornyelse innenfor fristen som var 31.12.15. For salgs- og skjenkestedene vil ikke den ene eller andre løsningen ha noe betydning fremover, da de allerede har fremmet søknader om fornyelser.

Endringer i alkoholloven § 1-8 (prikktildelingssystemet)

Prop. 58 L (2014 – 2015) ble behandlet i mai 2015. Det ble vedtatt å gjennomføre endringer i alkoholloven som gir hjemmel for å fastsette standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser (prikktildelingssystemet). Bakgrunnen er Stortingsmelding nr. 30 (2011 – 2012) «Se meg! En enhetlig rusmiddelpolitikk» hvor det gis en beskrivelse av bevillingssystemet for salg og skjenking av alkoholholdig drikk, utfordringsbildet og mulige tiltak.

Alkoholovens § 1-8 andre ledd hvor kommunens tidligere adgang til skjønnsutøvelse ved inndragning var hjemlet, oppheves. Det er i etterkant, med hjemmel i alkoholloven, gjort en endring av forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften) i form av en forskrift av 26. oktober 2015 nr. 1225 (i kraft 1. jan 2016 og gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

I denne fastsetter Departementet i forskrift nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser – innføring av normert prikkssystem. Det foreslås med bakgrunn i denne at nåværende retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune oppheves, i og med at innholdet i hovedsak nå reguleres i de nye forskriftene og disse som omtalt ovenfor er normerte. Eventuelt innhold i nåværende forskrift som ønskes videreført, bør eventuelt innarbeides i de endrede retningslinjene for salgs- og skjenkebevillinger.

En praktisk konsekvens av den nye ordningen med fortløpende tildeling av prikker til skjenkestedene herunder klagebehandling, er at det er mye som taler for at det vil være mer ressurskrevende og at man trolig vil måtte vurdere en ressursøkning for å klare å håndtere dette.

Ansvarlig alkoholhåndtering etter lovendringen:

Innføringen av det normerte prikkssystemet medfører at « Ansvarlig alkoholhåndtering i Kristiansand» ikke kan videreføres i dagens form, hvor et sentralt element har vært fokus på veiledning fremfor sanksjoner. Et normert regelsett vil være i motstrid til metodikken som benyttes i samarbeidsprosjektet «Ansvarlig Alkoholhåndtering i Kristiansand». Kontrollene som kommunen i dag foretar, vil endre seg fra å være av veiledende art til å bli kontroller med fokus på å avdekke brudd på alkoholloven med henblikk på å tildele prikker.

Rådmannen er enig i synspunktene som bransjen har gitt om at samarbeidsrelasjonene som særlig er utviklet de to siste årene må videreføres, og at det er viktig å sikre at man også fremover har en god dialog om hvordan utelivet i Kristiansand skal utvikle seg. Kommunen v/fagansvarlig for bevilling, vil ta et initiativ til nye møter hvor dagens avtale om «Ansvarlig alkoholhåndtering i Kristiansand» justeres slik at innholdet vil være i tråd med den nye lovgivning på området.

Kjøp av alkohol i butikk på valgdagen:

Med virkning fra 1. januar 2015 vedtok Stortinget å oppheve forbudet om salg av alkoholholdig drikk på dager det avholdes valg eller folkeavstemminger. Ut fra de signalene administrasjonen har mottatt, foreslås det at regelverket endres slik at det også i Kristiansand skal være mulig å kjøpe alkohol på valgdagen.

Dagens ordning er regulert i «Forskrift om salgstider for øl fra forretning Kristiansand kommune, Vest-Agder» Fastsatt av Kristiansand bystyre 18. november 1998 med hjemmel i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3-7. I disse forskriftene har man inntatt lovteksten slik den lød før lovendringen (jfr. Tidligere § 3-7, 3.ledd)

Det foreslås at man opphever § 1, b. i nevnte forskrift (se vedlegg nr. 2 for forskriftsteksten). Det vil da være regelen i lovens § 3-7, 3. ledd som gjelder (se vedlegg 3). Når det gjelder § 1a, må den beholdes da den angir at Kristiansand kommune har valgt å avvike fra det som er lovens hovedregel når det gjelder salgstider og bestemt at man skal benytte seg av muligheten til å utvide tiden for salg til det som er angitt som maksimums salgs tider i loven.

Vilkåret om salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, kun kan gis til dagligvareforretninger:

Det er kommet signaler fra potensielle aktører og enkelte politikere om at man ønsker en endring i retningslinjenes § 4, som i dag forhindrer etableringen av rene øl utsalg (dvs. at øl utsalg kan foregå i egne utsalg og ikke slik regelen er i dag at slikt salg må foregå i en dagligvareforretning).

At man i Kristiansand ikke har åpnet for tradisjonelle øl utsalg er et utslag av man har ment at alkoholen får en mindre fremtredende rolle når den er en del av et ellers assortert utvalg av dagligvarer.

Rådmannen ber om innspill i henhold til salg fra «rene» øl utsalg.

Kontrollutvalget for salgs- og skjenkebevillinger:

Kristiansand kommune har i dag et «Kontrollutvalg for salgs- og skjenkebevillinger». Dette er et utvalg som ikke er lovpålagt. I 2008 valgte Kristiansands bystyre å beholde kontrollutvalget for salgs og skjenkebevillinger, til tross for at alkoholloven ble endret i 2007 og det ikke lenger var lovpålagt.

Utvalget, slik det fungerer i dag, er kun et rådgivende organ. Det vil være saksbehandlerne med delegert myndighet som beslutter.

Det har ikke vært møter i utvalget i perioden med prosjektet Ansvarlig Alkoholhåndtering i Kristiansand. Med ny lov om prikkbelastning hvor tildeling av en prikk er et enkelt vedtak som kan påklages fult ut, med behandling både i et eventuelt kontrollutvalg og senere i formannskapet, anbefaler Rådmannen at kontrollutvalget legges ned. Saksmengden i forhold til bevillingssaker forventes å øke betydelig og det vil da kunne være uhensiktsmessig å kalle inn et «Kontrollutvalg» så ofte som det trolig vil være nødvendig hvis alle saker skal gjennom dette utvalget.

Salgs- og skjenketider:

Det foreslås ikke endring i salgstider for øl/rus-brus fra dagligvareforretninger og heller ikke for skjenkestedene. Erfaringene i de to siste periodene har vært gode med dagens åpningstider for salg av alkohol i butikk. Det oppleves heller ikke noe spesielt press fra noen aktører om en endring i skjenketidene.

Bruk av fargekoder:

Opplegget i dette høringsbrevet er at en tar utgangspunktet i dagens retningslinjer som i dokumentet fremkommer med svart tekst der hvor det ikke foreslås endringer. **Tekst i dagens retningslinjer som foreslås fjernet fremkommer som rød tekst, mens forslag til ny tekst fremkommer som blå tekst.**

II. Forslag til nye retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.16 - 30.06.20 (bystyreperiode 2015 – 2019)

1. Innledning

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Kristiansand kommune legges til grunn for kommunens bevillingspolitikk, og kontrollvirksomheten med denne. Planen skal være beslutningsgrunnlag i den grad ikke annet regelverk er vedtatt.

2. Målsetting

Målsetting for Kristiansand kommunes alkoholpolitikk:

Hovedmålsettinger

- Redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes risikofylte alkoholbruk.
- Redusere rusatferd som utsetter andre for risiko og skade.
- Redusere helseskade.

Delmål

- Økt oppmerksomhet rundt risikofylt alkoholbruk.
- Økt oppslutning om alkoholfrie soner.

Målsettingene i Kristiansand kommunes alkoholpolitikk ønsker man å oppnå gjennom tiltak som:

- Redusere gjennomsnittsforkonsumet av alkohol (målt etter omsetning).
- Redusere hensynsløs rusatferd.
- Hever den gjennomsnittlige debutalderen for alkohol.
- Bevarer og styrker omfanget av alkoholfrie soner.
- Reduserer det totale omfanget av skadevirkninger som følger av risikofylt alkoholbruk.

3. Definisjoner

I retningslinjene legges følgende definisjoner til grunn, jf. forskrift av 8.juni 2005 nr 538 § 1-1:

- a) Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- b) Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- c) Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

4. Salgsbevilling

- a) Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til dagligvareforretninger. Med dagligvareforretning menes forretning der den vesentligste del av vareutvalget er dagligvarer som under hele åpningstiden gir et tilfredsstillende og variert tilbud til en vanlig familie. Det er omsetningen av vareslagene som er avgjørende for hvorvidt stedet regnes som en dagligvarebutikk eller som en kiosk. Vareutvalget i hyllene er ikke tilstrekkelig.

- b) Ved eierskifte og fornyelse av salgsbevilling for *alkoholholdig drikk gruppe 1* er det et vilkår at driftskonseptet faller under pkt a).

5. Skjenkebevilling

Tildeling av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 skjer til foretak som har et rimelig omfang av matservering. Det er viktig å vurdere totalkonseptet, herunder:

- a) Menysammensetningen av mat og drikke, og at det er mulig å få kjøpt mat i den vesentlige delen av åpningstiden.
- b) Alderssammensetningen for de kunder virksomheten henvender seg til.

Bevilling av til skjenking alkoholholdig drikk gruppe 3, gis til foretak som har fått skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 og som i beskrivelsen av konseptet i hovedsak henvender seg til et voksent publikum (20 år og eldre)

Ved endring av driftskonseptet plikter bevillingshaver umiddelbart å gi beskjed til kommunen og å søke om ny bevilling.

Retningslinjene gjelder for nyetableringer. Foretak som har fått skjenkebevilling etter eldre regler og driver etter samme konsept som bevillingen ble gitt på, vil kunne få ny bevilling.

6. Virksomheter det ikke gis bevilling til

Med mindre det foreligger særlige grunner gis det ikke skjenkebevilling til:

- a) Virksomheter lokalisert i boligområder. Dette er ikke til hinder for at det kan tildeles skjenkebevilling i bydelen.
- b) Veikroer eller andre virksomheter innrettet for trafikk på land eller sjø.
- c) Virksomheter lokalisert på campingplasser.
- d) Virksomheter lokalisert i områder for barn og unges fritidsaktiviteter.
- e) Virksomheter som ligger i undervisningssentra for barn og unge.

Alkoholfrie soner opprettholdes i alle store byrom og parker, og i publikumsarealer i idrettsarenaer som er åpne for allmennheten. Det kan gjøres unntak fra denne regelen til å gi tillatelse til skjenking av alkohol i forbindelse med kulturarrangementer.

7. Uteservering

Uteservering kan etableres i tilknytning til en utvidelse av allerede eksisterende serverings- og skjenkested eller som egen driftsenhet. Bevillingshaver fastsetter selv dato for skjenking. Før uteserveringen kan skje, må søker dokumentere:

- a) at søker har lovlig adgang til å benytte arealet til uteservering, kopi av leiekontrakt, eller bekreftelse på at arealet ligger på egen grunn.
- b) at plan- og bygningsmyndighetene har godkjent uteserveringen med eventuelle innretninger.
- c) at Mattilsynet har fått endringsmelding.

Tillatelsen gjelder det driftskonsept som er oppgitt i søknaden.

- a) Skjenkearealet på uteserveringen må være klart avgrenset mot det arealet som ikke er skjenkeareal.
- b) Lyden fra musikk, underholdning eller samtale må ikke være slik at det er til vesentlig sjenanse eller ulempe for dem som bor eller oppholder seg ved området hvor uteserveringen foregår. Det vises her til veilederen, Musikkanlegg og helse, IS-0327 fra Helsedirektoratet.

8. Saksbehandlingsregler

Rådmannen eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å gi salgs- og skjenkebevillinger for alkohol. Før bevilling gis, skal det innhentes uttalelse fra politiet og sosialtjenesten, og fra andre offentlige etater, blant annet skatte- og avgiftsmyndighetene. Formannskapet er ankeorgan.

9. Dokumentasjonskrav

Etter at det er fattet vedtak om tildeling av bevilling, må bevillingshaver, før bevillingsdokumentet blir utferdiget og bevillingen kan tas i bruk, sende inn følgende dokumentasjon til bevillingskontoret:

- a) Kopi av brukstillatelse fra plan- og bygningsmyndighetene.
- b) Kopi av melding til Mattilsynet etter næringsmiddelovgivningen.
- c) Kopi av registreringsbevitnelse i merverdiavgiftsmanntallet.
- d) Kopi av kvittering for innbetaling av bevillingsgebyr for resterende del av året.
- e) Egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter og at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

10. Utestående fordringer til skatte- og avgiftsmyndighetene

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke gis før eventuelle fordringer fra skatte- og avgiftsmyndighetene er brakt i orden, eventuelt at nedbetalingsavtale er inngått. I sistnevnte tilfelle forutsettes det at avtalen overholdes.

11. Vilkår

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke tas i bruk før lovlige vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet.

12. Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven

Rådmannen, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avgjøre saker om reaksjon på overtredelser av alkohollovgivningen.

Reaksjoner gis i tråd med forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), jf. Kapittel 10.

13. Oppfølging

I slutten av perioden skal det fremlegges en evaluering av om strategiene og forslagene i Rusmiddelpolitisk handlingsplan og retningslinjene har ført til de ønskede resultater. Kontor for skjenkesaker har ansvaret for at en slik evaluering gjennomføres.

14. Kontroll med salgs- og skjenkesteder

- a) Kontroller av salgsstedene skal som utgangspunkt foretas av en kontrollør. Dersom spesielle forhold gjør seg gjeldende, kan kontrollen utføres av to personer.
Kontrollvirksomheten ved butikker vil bli intensivert. Spesielt vil det bli fokusert på kontroller ved skoler og andre steder der ungdom treffes.

Kontroll av salgssteder skal bl.a. omfatte:

- salg til åpenbart berusede personer
- aldersgrensebestemmelsene for kunder som kjøper øl og for betjening som selger
- alkoholholdig drikk gruppe I
- salg utover bevillingens omfang
- overholdelse av alkohollovens bestemmelser om intern-kontroll

- b) Skjenkekontroller skal i utgangspunktet utføres av to personer som sammen. Kontrollene vil skje på alle ukedager med hovedvekt på fredager og lørdager.

Kontroll av skjenkesteder skal bl.a. omfatte:

- skjenking til åpenbart påvirket person
- aldersgrensebestemmelser for gjester og skjenkepersonale
- skjenketid/åpningstid
- eventuelt forbud mot skjenking
- skjenking utover bevillingens omfang
- overholdelse av alkohollovens bestemmelser om intern-kontroll
- skjenkestedets plikt til å føre alkoholsvak og alkoholfri drikk
- forholdet mellom betjeningens antall, gjesteantallet og skjenkestedets beskaffenhet
- om skjenkestedet overholder alkoholreklameforbudet
- generell orden i lokalet

- c) Det vises for øvrig til kapittel 10 i «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» (alkoholforskriften)

15. Skjenke- og salgstider

- a) Skjenketider for øl og vin settes til kl. 09.00 – 02.00 alle dager.
b) Skjenketider for brennevin settes til kl. 13.00 – 02.00 alle dager.
c) Salgstider for vin og brennevin fastsettes av Vinmonopolet A/S.

Skjenke og salgstider for alkohol er regulert forskrifter og det vises til følgende forskrifter:

- Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Kristiansand kommune, Vest-Agder (Kristiansand bystyre 12. mars 2008)
- Forskrift om skjenketid for brennevin til sluttende selskaper, Kristiansand kommune, Vest-Agder (Kristiansand bystyre 26. februar 1992)
- Forskrift om salgstider for øl fra forretning Kristiansand kommune, Vest-Agder (Kristiansand bystyre 18. november 1998)

16. Bevillingsperioden

Tildeling av bevilling for alkoholholdige drikkevarer gjelder fra 01.07.16 og frem til 30.06.20, dersom ikke annet er fastsatt i enkeltvedtak, eller bevillingen av andre grunner er falt bort.

Retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 - 30.06.12.

Det er viktig med et konsekvent, rettferdig og forutsigbart reaksjons-system dersom alkohollovens bestemmelser ikke overholdes.

Brudd på alkoholloven eller dens forskrifter inndeles i 3 grupper. Listen er ikke uttømmende:

1) Mindre alvorlige brudd, 1 prikk, f.eks.

- a) *Mangler alkoholfrie alternativer*
- b) *Mangler ved skjenkekart*
- c) *Brudd på reklamebestemmelsene*
- d) *Brudd på de generelle regler om opplæring for dørvakter og ansatte som arbeider*
- e) *med servering av alkohol*
- f) *Manglende, eller mangelfull avgrensning av areal ved uteserveringer*

2) Alvorlige brudd, 2 prikker, f.eks.

- a) *Alkohol medbringes utenfor godkjent skjenkeareal, eller det nytes medbrakt alkohol/*
- b) *alkohol nytes i salglokalet*
- c) *Det gis fortsatt alkoholserving ved bord der åpenbart beruset person ikke er vist ut.*
- d) *Manglende eller svært store mangler ved intern-kontrollen*
- e) *Det er ikke søkt om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder, eller*
- f) *kunnskapsprøven ikke er bestått innen 14 dager etter at bevillingsmyndigheten har*
- g) *sendt ut brev til bevillingshaver og bedt om at det blir søkt/ bedt om at prøven*
- h) *avlegges.*
- i) *Første og annen gangs brudd på bokføringsforskriftens bestemmelser om registrering*
- j) *av kontantomsetning, synlig display m.v.*

3) Svært alvorlige brudd, 5 til 8 prikker, f.eks.

- a) *Skjenking/ salg ut over tillatt skjenketid/ salgstid*
- b) *Åpenbart beruset gis adgang til skjenkestedet/ blir ikke vist ut før kontrolløren gjør oppmerksom på forholdet*
- c) *Det skjenkes/ selges til åpenbart beruset person*
- d) *Det skjenkes/ selges til eller av personer som ikke oppfyller alderskravene*
- e) *Kontrollørene blir forsøkt hindret under utøvelse av kontrollvirksomheten. 5 prikker.*
- f) *Manglende reell matserving ved bestilling fra kontrollører. 5 prikker*

4) Skjønnsvurderinger

Ved brudd på retningslinjenes pkt. 3. a, c og d. skal det som hovedregel reageres med en inndragning av bevillingen på 2 uker allerede etter første gangs overtredelse, dersom det ikke foreligger særlig formildende eller skjerpene forhold.

Andre gangs overtredelse av disse bestemmelsene kan føre til inndragning av bevillingen i inntil 1 måned, tredje gangs overtredelse til inndragning av bevillingen i inntil 2 måneder. Gjentakelse ut over dette kan føre til inndragning i resten av bevillingsperioden.

Ved andre overtredelser enn de nevnte kan bevillingen inndras i 2 uker dersom summen av prikker kommer opp i 8, ved gjentakelse kan bevillingen inndras i inntil 1 måned, mens tredje gangs overtredelse kan føre til en inndragning i 2 måneder. Gjentakelse ut over dette kan føre til inndragning i resten av bevillingsperioden.

Alle saker som kan føre til inndragning av bevilling skal vurderes individuelt.

Vesentlige brudd på skatte- avgifts- og regnskapslovgivningen, fører til inndragning av bevillingen i en periode på minimum 3 måneder allerede ved første gangs overtredelse.

Brudd på boksføringsforskriftens § 5-3-2 om fortløpende registrering av kontantomsetningen fører ved første gang overtredelse til inndragning av bevillingen i minimum tre uker, dersom overtredelsen er begått av eier, daglig leder eller annen person med vesentlig innflytelse over virksomheten. Er overtredelsen begått av en ansatt uten slik innflytelse som nevnt, kreves tre overtredelser av forskriften før bevillingen inndras. Ved gjentatt brudd inndras bevillingen for tre måneder. Ved tredje gangs overtredelse inndras bevillingen for resten av bevillingsperioden.

Manglende innsendelse av revisorbekreftet omsetningsoppgave og manglende betaling av bevillingsgebyr fører til at Rådmannen eller den Rådmannen bemyndiger, kan inndra bevillingen inntil omsetningsoppgaven er innsendt eller gebyret er betalt.

5) Tidsbegrenset prikkssystem

Ved oppsummering av prikkbelastninger er det overtredelser i løpet av de 12 siste måneder forut for den siste hendelsen som legges til grunn. Etter en inndragningsperiode starter bevillingshaver på nytt uten prikkbelastning.

6) Tidsfrist for inndragninger

Inndragning av bevillinger skal være effektivt senest 60 dager etter endelig vedtak i saken.

7) Delegasjon

Rådmannen eller den Rådmannen bemyndiger, gis fullmakt til å tildele prikker etter gjeldenderegulverk. Rådmannen gis fullmakt til å inndra bevillinger.

III. Merknader til de enkelte bestemmelsene i forslaget til retningslinjer

Nytt 2. ledd til punkt 12:

Fordi det nye normerte systemet overstyrer nåværende retningslinjer for sanksjoner, foreslås retningslinjene for sanksjoner fjernet og en direkte henvisning til de nye normerte reglene i forskriftenes kapittel 10.

Sletting av punkt 14, a, 3 og 4 setning:

Erfaringene fra sist bevillingsperiode er at de store kjedene har implementert systemer som i stor grad ivaretar kontrollfunksjonene knyttet til slutt på alkoholsalg etter salgstiden, og en ser at det klart fremkommer i butikkjedenes internkontrollsystemer at det skal spørres om alder. Det er ikke mulig for Kristiansand kommune på en effektiv måte å kontrollere dette systematisk. Strategien vil derfor være å øke kontrollene mot bestemte butikker der en eventuelt mottar tips.

Sletting av punkt 14, a, 2.ledd:

Foreslås slettet fordi det ikke korresponderer med reglene i «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» (alkoholforskriften) kapittel 10.

Sletting av punkt 14, b, 2.ledd:

Foreslås slettet fordi det ikke korresponderer med reglene i «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» (alkoholforskriften) kapittel 10.

Nytt punkt 14, c:

Det foreslås inntatt en direkte henvisning til teksten i alkoholforskriften.

Sletting av punkt 15, a, b og c og forslag til ny tekst:

I forbindelse med endringen av salg i butikk, hvor slikt salg ble tillatt på valgdagen, så man det uheldige i å ha både en forskrift og en tilsvarende tekst i kommunale retningslinjer. Det foreslås derfor at en fjerner den konkrete teksten i retningslinjene og heller henviser til de aktuelle forskriftene. På den måten unngår man den risikoen som ligger i at man endrer en tekst et sted – og glemmer det på et annet sted, med de uklarheter det viste seg å medføre i saken med alkoholsalg i butikk på valgdagen.

Nye dator for bevillingsperioden i punkt 16:

Det dreier seg om å justere til den nye bevillingsperioden som strekker seg fra 01.07.16 til 30.06.20

Retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 – 30.06.16 videreføres ikke/oppheves:

Det nye normerte prikktildelingssystemet angir et sanksjonsregime som det ikke er hjemmel for å avvike fra. Det er derfor ikke grunn til å opprettholde et eget sanksjonsregime og det nåværende regelverket foreslås ikke videreført.

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften)

Kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

Tilføyd ved forskrift 26 okt 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn. Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd.

§ 10-3. Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. Alkohollove § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

Tilføyd ved forskrift 26 okt. 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

Tilføyd ved forskrift 26 okt 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtak etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

Tilføyd ved forskrift 26 okt 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

Tilføyd ved forskrift 26 okt. 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, gjelder overtredelser begått fra og med denne dato).

§ 10-7. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

Endret ved forskrift 26 okt. 2015 nr. 1225 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 10-1).

Forskrift om salgstider for øl fra forretning Kristiansand kommune, Vest-Agder.

Dato	FOR-1998-11-18-1264
Publisert	II 1998 824
Ikrafttredelse	01.12.1998
Sist endret	
Endrer	FOR-1996-05-08-624
Gjelder for	Kristiansand kommune, Vest-Agder.
Hjemmel	LOV-1989-06-02-27-§3-7
Kunngjort	
Rettet	
Korttittel	Forskrift om salgstider for øl, Kristiansand

Fastsatt av Kristiansand bystyre 18. november 1998 med hjemmel i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3-7.

- I medhold av alkohollovens § 3-7 kan salg av øl fra forretning foregå til følgende tider:
  - Kl. 08.00 - 20.00 mandag - fredag og dagen før Kristi Himmelfartsdag.
Kl. 08.00 - 18.00 dager før søn- og helligdager.
  - Salg av øl skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, og på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.
- Vedtaket fattes som forskrift i medhold av forvaltningslovens kap. VII om forskrifter.
- Forskriften gjelder samtlige forretninger som har salgsbevilling for øl.
- Det gis ikke anledning til å dispensere fra forskriften.
- Det settes inn 2 kontrollører ved gjennomføring av salgskontroller.
- Forskriften gjøres gjeldende f.o.m. 1. desember 1998.
- Forskrift vedtatt av Kristiansand bystyre 8. mai 1996 nr. 624 om salgstid for øl fra forretning, Kristiansand kommune, Vest-Agder oppheves.

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven).

§ 3-7. Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol

Salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

Endret ved lover 31 mai 1991 nr. 22, 16 mai 1997 nr. 28 (ikr. 1 jan 1998), 17 des 2004 nr. 86 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 6 mai 2011 nr. 13 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 6 mai 2011 nr. 466), 12 des 2014 nr. 69 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 12 des 2014 nr. 1595).

Kristiansand kommunes «Rusmiddelpolitiske handlingsplan 2015 – 2019» er å finne her:

<https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/politikk-og-administrasjon/samfunnsutvikling/planer/rusmiddelpolitisk-handlingsplan-2015-2019.pdf>